

# NOVA DOBA

plačano do  
Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.  
Oglasi za *sun* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p.  
**Posamezna številka stane 1 Din.**

**Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.**

**Uredništvo:** Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.  
**Upravništvo:** Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.  
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

**Slovenci Celja in okolice** pomnite, da je bilo pri skupščinskih volitvah dne 18. marca 1923 oddanih v mestu Celju za nemško listo 288 glasov. Slovenci pomnite, da so glasovali za nemško listo poleg maloštevilnih Nemcev vsi njihovi slovenski uslužbeni in vsi oni nemškutarji, ki ste jih Vi v svoji popustljivosti pridržali v službah in na mestih, na katera ne spadajo. Slovenci pomnite, da so Celjski Nemci in nemškutarji v svesti si moči svojega kapitala v sklenjenih vrstah do zadnjega moža izvršili Vam v zasmeh dne 18. marca dobro preračunjeno plebiscitno demonstracijo, s katero so se zasluženo oddolžili za vso slovensko popustljivost in mlačnost. Slovenci, Slovenke, ako nočete, da obstoja ta madež renegatstva kot spomin in preostanek časov naše avstrijske sužnjosti še nadalje v našo sramoto med nami, izvedite tudi Vi plebiscit narodne poštenosti in doslednosti, odgovorite vsi tako, kakor so to Nemci in nemškutarji 18. marca 1923. leta sklenjeno in glasno od Vas zahtevali. Slovenski odgovor je samo eden: **Svoji k svojim!** Pa brez vseh izgovorov in brez vsega popuščanja. Naš boj bo veljal odslej v prvi vrsti našemu slovenskemu polovičarstvu!

## Koncentracija ali kooperacija naprednih skupin na Štajerskem?

Celje, 20. marca.

Politično vprašanje pri ravnokar minulih volitvah je bilo le eno: za centralizem ali proti njemu? To vprašanje samo na sebi pravzaprav ni tako, da bi moglo kateregakoli trezno in mirno sodečega domoljuba vznemirjati. Za gospodarsko in politično moč naše države ni neobhodno potrebno, da je prav vsa uprava centralizirana v Beogradu. Vzglede za to imamo v mnogo naprednejših državah nego li je naša, dovolj. Ako bi kake rekriminacije kaj zalegle, bi ne bile sedaj niti teoretične razprave o tem vprašanju potrebne, kajti krivi smo takozvanega beogradskega centralizma — sami. Z občudovanjem vredno politično neumnostjo so takoj po prevratu ne izročali, ne predajali, temveč — vsiljevali Beogradu celo našo upravo voditelji — vseh slovenskih strank. Pokazalo se je kmalu, da malo naobražena, primitivnim upravnim metodam priučena beogradska birokracija ni zmožna voditi uprave za celo državo. Prečanski kraji so utrpeli ogromne gospodarske škode, da ne govorimo o škodah na drugih poljih. Začeli so se pojavljati dvomi, ali je popolnoma centralistična uprava dobra in zdrava ali ne. Iz dvoma so nastale ostre kritike in političen boj, kakor jih je naš narod doživel doslej le malo. Spretni strankarski taktiki in demagogi

so se tega vprašanja polastili, ga poostriili in zapletli tako, da se je vprašanje za centralizem ali proti njemu vsaj v volilni agitaciji glasilo: Za ali proti državi, čije glavno mesto je Beograd? Strast so še podkrepljevale izvanredno slabe gospodarske in socialne razmere, v katerih živimo. Prišlo je do tega, da se je večji del našega naroda ob volitvah spozabil tako daleč, da je nastopil z zavednim sovraštvom proti Beogradu, proti glavnemu mestu svoje države in proti vsemu, kar je s tem glavnim mestom v zvezi. Poveril je skoraj vse svoje mandate Slovenski ljudski stranki — po domače gospodu dr. Korošču in njegovim pristašem, ki so se tokrat prav lahko mišljeno igrali z našim, politično še res prav malo zrelim ljudstvom. Kajti boj proti Beogradu v obliki kakor so ga oznanjali agitatorji g. dr. Korošca in kakor so ga volilci g. dr. Korošca akceptirali, ne pomenja nič drugega kakor to, da pridemo ali čisto pod beogradska birokratska kolesa ali pa — zletimo iz države ven. Stvar pa seveda v tej obliki zdaleka ni bila mišljena in ni več daleč čas, ko bode g. dr. Korošec kot kraljevi minister gladil brado čiki Pašiču. Iznenaden ne bode tisti stari zanesljivi kader »katoliških« volilcev, ki bi volili na povelje s prižnic mesto g. dr. Korošca v parlament tudi Krjavljevo kozo. Iznenadenih bode pa trideset tisoč »zavednih« in politično »zrelih« socialistov, komunistov, nemškutarjev, bivših samostojnežev, da jih

je premeteni mariborski pater tako dobro potegnili. Malo škodoželjnosti bode prav na mestu — četudi je velika, velika škoda, da ni doživelo težko in resno vprašanje primerne upravne ureditve naše države drugega odgovora. Ali se pojavlja tudi kaj obžalovanja, da smo bili naprednjaki kot politiki mnogo bolj nespretni ko dr. Korošec? S svojo politično poštenostjo in doslednostjo si nismo pridobili niti enega mandata; narobe, naši najboljši možje stoje danes na političnem prangerju kot nepoštenjaki, koristolovci in izdajalci slovenstva. Ako se nismo hodili učiti politike v Vatikan, bi se je bili lahko vsaj malo naučili v Zagrebu in Beogradu. Tudi to bi bila precejšnja pridobitev narodnega ujedinjenja — neglede na to, da bi pokazali smisel za pravo demokracijo in zapadni parlamentarizem...

Pojavlja se vprašanje »koncentracije« naprednih skupin na Štajerskem. Pojav je naraven. Dr. Korošec je porazil za enkrat vse napredne skupine — od komunistov na skrajni levici do najkonservativnejših demokratov na skrajni desnici. Volilni red, ki smo ga pomagali čiki Pašiču ustanoviti in uveljaviti, je vzel vsem tem skupinam, ki so dale skupaj do 20.000 glasov, vsako zastopstvo v parlamentu. Na spremembo tega volilnega reda ni misliti, vsaj tako lahko ne, ker imajo interes na njem ravnokar Pašičevci kakor Radičevci in naši Koroščevci. Ako bodo torej želele vse naše napredne skupine

doseči pri prihodnjih volitvah kakršenkoli uspeh, bodo morale iti skupaj. Kako bodo rešene težave radi oseb in raznih volilnih gesel, tega še danes ni treba premišljevat. Čim lepše bo pel Pašič-Korošček bič, tem manj bo »načelnih« in »stvarnih« pomislekov.

Novih volitev pa morda tako kmalo ne bode in za ta čas bode treba tudi urediti udeleževanje naprednih skupin v našem javnem življenju. Mnenja smo, da to udeleževanje ne bode šlo s koncentracijo, temveč s kooperacijo vseh naprednih skupin. Koncentracija bi pomenila likvidacijo vseh teh skupin in spojenje v novo stranko, v novo politično formacijo. Je-li to mogoče? Mislimo, da prav težko. Oglejmo si položaj! Volitve so prinesle opredelbo v tri tabore: avtonomistični, bolj separatistični, kamor spadajo Koroščevci, Radičevci in radikalni; centralistični, kamor bi prišle demokrate, kmetijce, narodne socialiste, dalje naj nam g. Novačan ne zameri, slovenske republikance in socialiste vseh treh grup; končno tvorijo Nemci svoj lasten tabor, ker se hočejo udeleževati kot narodna manjšina. Separatistični tabor je danes vladni tabor, proti čegar politiki se bodemo imeli boriti. Da pojde g. Korošec na vlado z onimi velesrbskimi radikali, ki jih je v volilnem boju grdil do milega Boga, je gotovo. Upati je nadalje, da bodo Radičevci za velesrbske pare tudi naprej podpirali vladno politiko, najbolje z absenco iz parlamenta. V centralističnem

Jules Lemaitre:

### Kralji.

(Dalje.)

Veseli se je, da jo je videl tako naivno in priprosto. Zdelo se mu je, da se je, ljubeč jo, povrnil k naravi. Ker jo ni hotel imeti samo za svojo ljubico in ker jo je obožaval radi njene čistosti, je sklenil, da se z njo poroči. Misli si je, da bi bil tak korak zelo pametno in plemenito dejanje, vredno svobodnega človeka in ki bi bil sramoten le v očeh bornirancev in nizkih duš.

Že dolgo je preziral umetnost, čuval se je izustiti brezpomembne fraze in pisati dolga brezsmiselna pisma. Govoril je tako, da so ga razumeli mali otroci in najbolj nevedne ženske. Loliji ni nikdar dvorjani, ker se je vedno bal, da bi nehote zašel v frazeologijo, ki jo je zaničeval in katera bi pri mladi deklici ne uspela.

Nekega večera sta bila sama v mali Tostijevi obednici. Mati je bila v kuhinji, oče se je šel sprehajati. Princ Renaud je rekel:

»Lolija, jaz vas ljubim.«  
Mala boginja ni pokazala nobenega zaničljivega obraza, kazala se je zadovoljno.  
Renaud je pristavil:  
»In vi, ali me ljubite?«  
Odgovorila je:  
»Da, gospod.«  
»Ali me ljubite zato, ker sem princ?«  
»Tudi radi tega.«  
»Če bi pa ne bil, ali bi me potem tudi ljubili?«  
»Da, gospod.«  
Odgovarjala je brez obotavljanja, Renaud je spoznal, da misli odkrito.  
Nadaljeval je:  
»Ali se hočete z menoj poročiti?«  
»Prav rada, gospod.«  
Izgovorila je to, ne da bi se čudila. Renaud je vprašal:  
»Ali vas ta pogovor dolgočasi?«  
Odvrnila je, da ne, žrtvovati bo morala pač svoj umetniški poklic, ker se ne ujema z zakonom. Pač pa ga je prosila, naj ji dovoli še šest mesecev za eno turnejo v Albaniji, nakar se bo vrnila v Marburg ter se z njim poročila.

Renaud je privolil. Dopadlo se mu je, da je zahtevala pogoje.  
Objel je lepo malo boginjo, ona ga je pa nerodno udarila s pihičajo.  
»Ne govorite pa o tem nič s svojimi stariši, dokler se ne vrnete.«  
Ko se je vrnila, je spoznal Renaud z veseljem, da je kljub odsotnosti ohranila do njega isto ljubezen. Dogovorila sta se, da nastopi Lolija zadnjikrat v cirkusu. Tako lepo še ni nikdar izvajala svojih umetnosti, od katerih se bo kmalu poslovila.  
Ko se je vrnila v svoje stanovanje, je dolgo jokala.  
»Ali se morda kesate?« je pripomnil princ.  
»Ne gospod, ker vas ljubim.«  
In smehljajoča se s solzami v očeh je vprašala:  
»Ali sem dobro proizvajala posamezne točke, gospod? Hotela sem danes pokazati višek svoje umetnosti.«

XI.

Princ Herman se je vrgel z vso resnostjo na delo za blagor ljudstva.

Da ne štejejo zla, na katerih trpe tudi druge evropske države, je trpela Albanija še posebej vsled nasprotstva med političnimi institucijami in novim socialnim in industrijskim položajem.

Edina Albanija je poleg Rusije obdržala absolutistično monarhijo. Ministri so bili le izvrševalci eksekutivne moči. Kar se tiče legislativne moči, jo je izvrševal kralj suvereno s pomočjo kabinetne pisarne, kraljevega sveta in senata. Člani teh treh korporacij so bili plemenitaši najstarejših rodbin, veleindustriji in finančniki. Razvoj industrije zadnjih štirideset let je imel za posledico, da se je pomnožil izdatno delavski stan. To množico so vladali ljudje, katerih koristi so bile diametralno nasprotne delavskim. Kapitalistično aristokracijo je proletarijat še hušje sovražil kakor plemenitaše po krvi. Upor proti krivicam je vedno bolj naraščal.

Herman se je zavzemal za delavski sloj, katerega je podpiralo malomeščanstvo in del kmetijskega ljudstva.

Žalibog, kakor se je trudil, ni mogel vladati proti trem mogočnim korpora-

# Svoji k svojim!







# Hranilnica mestne občine Celje Ostanovljena 1864.

52-8

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog **K 42,000.000.** Vrednost rezervnega zaklada **K 8,000.000.**

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz sootloga.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, oložne knjižke i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Popilarno varni zavod.

Telefon štev. 35.



**BERSON**

**GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE**

ceneje in trajnije so kakor usnena!  
Najbolje varstvo proti viagi i mraza!

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.  
Odgovorni urednik: Lic. Edvard Stanic.

Prodajam  
**lipova in kostanjeva drevesa**  
ter krasilno grmičevje za presaditi, Gaberje 21. Odvažam tudi zastojni pepel od drv in velenjskega premoga. 1

### Brivnica

M. Bukovčan, Celje, Kraja Petra c. 27, ima v zalogi britve, stroje za striči, brivsko milo prve vrste itd. 1

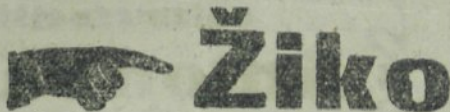
Kupim zdrave, suhe  
**ježice (knopre)**

Ponudbe z vzorcem: V. Kunstl, Celje, Gregorčičeva ul. 3, pritličje levo. 2-1

### Brivec in lasničar

Koštomaj, Prešernova ul. 19, kupuje mešane lase ter izdeluje lasulje, kite itd. Barva in beli tudi lase. 1

Pokusite



in se prepričajte, da ni okusnejše kave, Nardomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Pražarna „Žiko“, d. z o. z. Ljubljana, Rož. dol. 1

### Zahvala.

Ob priliki smrti naše nad vse ljubljene hčerke in sestre

## Pavline Stojkovič

se najtopleje zahvalujemo vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku.

Posebno hvalo izrekamo celjskemu Sokolstvu in uradništvu Mestne hranilnice za udeležbo pri pogrebu pokojnice in poklonitev vencev na krsto.

Celje, dne 22. marca 1923.

Žalujoci ostali.

Naznanjam enj. občinstvu, da je pravkar prispelo novo blago **moških, ženskih in otroških čevljev** po zmernih cenah. Lastna izdelava vseh vrst čevljev ter solidno izvrševanje popravil.

Poštna naročila se točno in hitro izvršujejo.

Trgovina s čevlji

## Štefan Strašek, Celje

Kovaška ulica štev. 3.

3-2

Oglejte si manufakturno trgovino

## J. KUDIŠ Saberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROSDNI

55 50-11

NA BEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, ocfir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturne blage po zelo

nizkih cenah.

## Foto Pelikan Celje

zavod za moderne in umetne fotografije in slikarstvo.

Izdelujejo se z jamčeno prvovrstno:

- slike za: portrete, poroke, družine, v lastnem stanovanju, društvene skupine, gledališče, otroke, industrijo, šport, pokrajine, hiše, medaljone, dopisnice, nagrobne kamne, legitimacije (hitro), škece (črne in v barvah).

2-2

Umetni tiski: Aleografija, pigmenti in gumijevi tiski v res krasni izpeljavi za portrete in pokrajine. Rizbe za vsako reklamo! Rizbe klišejev za plakate, časopise, razglednice itd. Povečava po vsaki sliki in v vsaki izpeljavi: črne, ružave, tuš, akvarel, pastel, tempera itd.; posebno dobro olnate slike na fotograficnem papirju ali platnu, po sliki in naravi.

Popravljajo se stare umetnine in razne druge slike.

Postrežba solidna in točna pri zmernih cenah.

### Vabilo

## XIV. rednemu letnemu občnemu zboru

„Trgovskega društva v Celju“,

ki se vrši dne 5. aprila ob 20. uri v restavraciji Nar. doma.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega letnega občnega zbora.
2. Poročila funkcionarjev.
3. Volitve novih funkcionarjev.
4. Slučajnosti.

Ako ob napovedani uri občni zbor ne bi bil sklepčen radi nezadostnega števila članov, se vrši eno uro kasneje občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

## Soba

elegantno opremljena, za dve osebi, z oskrbo, se išče pri boljši obitelji. Ponudbe pod šifro: »Soba II-E-86«, na Interreklam d. d. Zagreb, ulica 21. 491

### Ugodna priložnost.

Posestnica z lepim stanovanjem v Petrovčah pri Celju želi zamenjati za posestvo, oziroma hišo v Mariboru ali do 20 minut v bližini Maribora, trajno ali za določen čas. Tudi doplačilo ni izključeno. Vsa tozadevna pojasnila daje gospa Ivana Egger v Petrovčah pri Celju. 494

## ZVEZNA TISKARNA V CELJU

STROSSMAYERJEVA ULICA št. 1

Izvršuje okusno in hitro vsa v njeno stroko spadajoča dela v pripravi in tudi v najmodernejši izpeljavi. Najrazličnejše tiskovine za šole, šolska vodstva, za občinske in župnijske urade,



za društva, korporacije, trgovce, obrtnike in zasebnike. Za gostilničarje vabila na veselice, različne plakate, oznanila in druge tiskovine. Izvršitev kar najhitrejša. Cene zmerne.

## MODERNO UREJENA KNJIGOVEZNIKA

# CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog  
čez K 70.000.000—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog  
čez K 70.000.000—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

## „LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6%, to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6½% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

### Malo posestvo

obstoječe iz hiše ali vile in nekaj zemljišča, v okolici mesta Celje, se kupi. Štefan Maron, Glavni trg 2. Celje. 2-1

### Pritlična hiša,

v kateri se nahaja gostilna, v sredini mesta Celje, se ugodno proda. Pojasnila iz prijavnosti daje g. Stern, Gosp. ul. 26 ali med uradnimi urami v pisarni hotela Balkan. 3-2

### Učenec

iz dobre hiše in z dobro šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga L. Schwentner, Vransko. 2-2

### JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira izven torka in petka vsak dan v Št. Jurju ob juž. žel. za jetične. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

### Dežnikarna Jos. Vranjek

Slomškov trg 1 Celje Pred farno cerkvijo priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa po-204 pravila točno in solidno. 10-7

### Čudili



se tudi Vi bodele nizkim cenam, po katerih se prodaje sukno, volno, cefir, platno, hlačevina, modrovina, robci in sploh vsa manufakturna roba v veletrgovini R. Stermecki, Celje, katera dobiva stalno velikiške pošiljate robe direktno iz prvih svetovnih tovarn. 5-2

Zahtevajte cenik.

### Seno in slama za klajo

je pripravljena pri naročilu enega vagona takoj za odpošiljatev, ki se izvrši promptno od železniške postaje in sicer: 15 vagonov zdravega, suhega, dobrega sena, 5 vagonov slame (mešane: ovsene, pšenične in žitne), 3 vagona prešane slame (mešane: žitne in pšenične). Vprašati pri Mavro Löbl i sin, Čakovec, Medimurje. 3-2

### Ant. Lečnik

Orar in juvelir  
Celje, Glavni trg št. 4  
(prej Pacchiaffo). 50

Obl. konc. posredovalnica  
za promet z realitetami:

### Anton P. Arzenšek

CELJE Kralja Petra c. 22 CELJE  
Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 15-40

## SVARILLO!

Kot zastopnik tvrdke F. Turin & Comp., tovarna za perilno modrilo v Celju, dajem na znanje, da sme obvezno za tvrdko sprejemati denar in denarno vrednost ter izdati pobotnice edinoje poslovodja gosp. Jože Plavc. Gosp. F. Turin ni poslovodja, nima navedenih pravic in tvrdka plačil v njegove roke ne prizna.

Celje,  
dne 16. marca 1923.

3-2

Dr. A. Božič,  
odvetnik v Celju.

Špecerijsko blago nakupite po najzmernejših cenah pri tvrdki:

### Anton Fazarinc, Celje

50-11

Kralja Petra cesta 27.

Istotam prvovrstne hranjske klobase.



Ustanov. leta 1899.

### R. SALMIČ-CELJE (NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

## Stenski načrt Ljubljane

je izšel

v zalogi „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev“ ter se dobiva po vseh trafikah, za ceno od Din 7— po pošti Din 8—, kakor tudi v glavni zalogi: OGLASNI ZAVOD:

## J. Zorman-ovo anončno in reklamno podjetje

Ljubljana, Gledališka ulica 2.

5-5

DEVIZE  
NAKAZILA  
ESKOMPTE

VALUTE  
AKREDITIVI  
KREDITI

SLAVENSKA BANKA D. D. PODRUŽNICA CELJE  
Ljubljana • Zagreb • Beograd

Kapital in rezerve: Din 50.000.000—  
V tu- in inozemstvu 25 poslovalnic

Obrestuje **VLOGE** najugodneje